

Sygn. akt IV K 488/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie IV Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Grodź - Muzyło

Protokolant: Daria Czajkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 12 kwietnia 2016 roku, 19 lipca 2016 roku, 19 października 2016 roku, 13 grudnia 2016 roku

sprawy: **M. B.**

syna W. i S. z domu S.

ur. (...) w S.

PESEL (...)

oskarżonego o to, że:

będąc zobowiązany jako członek zarządu (w okresie od 15 grudnia 2006 r. do 21 października 2010 r.), a następnie jako prokurent (w okresie od 21 października 2010 r.) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w G., faktycznie zajmując się prowadzeniem spraw gospodarczych, w szczególności finansowych ww. Spółki, pełniące obowiązki płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych, działając w S. w okresie od 26 lutego 2010 roku do 26 stycznia 2011 roku, w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, nie wpłacał na rachunek (...) Urzędu Skarbowego w S. zaliczek na ww. podatek w łącznej kwocie 24.245 zł, pobranych od należności wypłaconych osobom fizycznym z tytułu wynagrodzeń ze stosunku pracy za miesiące od stycznia do czerwca oraz od sierpnia do grudnia 2010 roku w terminach do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczkę, naruszając tym samym obowiązek określony w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych,

tj. o przestępstwo z art. 77§2 kks w zw. z art. 6§2 kks w zw. z art. 9§3 kks ,

I. uznaje oskarżonego M. B. za winnego popełnienia zarzuconego mu czynu i za ten czyn na podstawie art. 77§2 kks wymierza mu karę grzywny w rozmiarze 80 (osiemdziesięciu) stawek dziennych po 100 (sto) złotych każda;

II. na podstawie art. 113 § 1 kks w zw. z art. 627 kpk i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karny zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w tym opłatę w kwocie 800 (osiemset) złotych.

Sygn. akt IV K 488/15

UZASADNIENIE

A. B. w okresie od 15 grudnia 2006 r. do 21 października 2010 był członkiem zarządu Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w G.. Drugim członkiem zarządu był C. K.. M. B. w powyższym okresie pełnił

funkcję prezesa zarządu natomiast C. K. członka zarządu ww. spółki. Na podstawie uchwały nr 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 21 października 2010 roku do pełnienia funkcji członka zarządu powołaną M. S. (1), odwołując z pełnionych funkcji dotychczasowych członków zarządu. Uchwałą zarządu Spółki z o.o. (...) z dnia 21 października 2010 roku nowo wybrany zarząd w osobie M. S. (1) udzielił M. B. prokury jednoosobowej samoistnej, co zostało ujawnione w Krajowym Rejestrze Sądowym. M. B. zajmował się prowadzeniem spraw księgowych (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G., w szczególności wystawiał faktury VAT sprzedaży towarów i usług, sporządził rejestr sprzedaży dla podatku VAT za styczeń 2011 roku, dokonywał wydania towaru należącego do spółki.

Dowód: zeznania C. K. k. 500-501, 318,

odpis z KRS k. 122-124,

odpis aktu notarialnego k. 132-136,

odpis z KRS k. 234-236,

protokół zgromadzenia z załącznikami k. 246-249

kserokopia rejestru sprzedaży k. 358,

kserokopia z ewidencji środków trwałych k. 367-368

kserokopie faktur VAT k. 359-366, 369-373

C. K. od czasu odwołania go z funkcji członka zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. zajmował w spółce utrzymaniem ruchu, inwestycjami, remontami i dodatkowo logistyką i transportem, nie zajmował się sprawami rachunkowymi i podatkowymi spółki. M. B. zajmował się wszystkim pozostałymi sprawami związanymi z prowadzeniem spółki. Był także osobą odpowiedzialną za kwestie podatkowe, zajmował się wszystkim, co było związane z rachunkowością i księgowością. W spółce zatrudnieni byli pracownicy, między innymi J. S., która była zatrudniona w spółce na stanowisku kasjer – fakturzysty, A. S., która była zatrudniona w spółce do stycznia 2011 roku, na podobnym stanowisku, a także B. W., również na stanowisku pracownika biurowego. Z pracownikami rozliczeń z tytułu wynagrodzenia za pracę dokonywał M. B., on też zatrudniał pracowników. Pracownikom nie była znana osoba M. S. (2), nie mieli z nią kontaktu, za wyjątkiem J. S., która kilkakrotnie widziała ww. osobę w siedzibie spółki i od M. B. dowiedziała się, że jest to M. S. (2), która jest prezesem spółki. Poza tym J. S. nie miała żadnego kontaktu z tą osobą, nie otrzymywała od niej żadnych poleceń. Pracownicy nie mieli wiedzy o kondycji finansowej spółki, w szczególności nie zauważyli, aby spółka była w złej kondycji, ponieważ wynagrodzenie było wypłacane terminowo.

Dowód: zeznania C. K. k. 500-501, 318,

zeznania A. S. k. 517, 437,

zeznania J. S. k. 501-503, 420-421

zeznania B. W. k. 513, 431-432

kserokopie świadectw pracy k. 422-423,

W dniu 1 lutego 2011 roku (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. złożyła w (...) Urzędzie Skarbowym w S. roczną deklarację PIT – 4R o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za rok 2010, w której wykazała do wpłaty na rachunek urzędu kwoty pobranych zaliczek miesięcznych w wysokości; za styczeń 2010 roku w kwocie 2.306 złotych, za luty 2010 roku w kwocie 2.344 złotych, za marzec 2010 roku w kwocie 2.288 złotych, za kwiecień 2010 roku w kwocie 2.228 złotych, za maj 2010 roku w kwocie 2.318 zł, za czerwiec 2010 roku w kwocie 2.428 złotych, za lipiec 2010 roku w kwocie 2.707 złotych, za sierpień 2010 roku w kwocie 3.597 złotych, za wrzesień 2010 roku w kwocie 3.747 złotych, za październik 2010 roku w kwocie 2.455 złotych, za listopad 2010 roku w kwocie 1.443 złotych i za grudzień 2010

roku w kwocie 1.268 złotych. Zaliczki ww. nie zostały wpłacone w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczkę. Część zaliczki za styczeń 2010 roku w kwocie 35 złotych została wpłacona w dniu 5 lipca 2010 roku, zaliczka za luty 2010 roku została wpłacona w dniu 31 marca 2010 roku, zaliczka za kwiecień 2010 roku została wpłacona w dniach 14 czerwca 2010 roku 5 lipca 2010 roku, część zaliczki za maj, w kwocie 2.309 złotych została wpłacona w dniu 5 lipca 2010 roku, zaliczka za czerwiec 2010 roku została wpłacona w dniu 21 lipca 2010 roku, zaś zaliczka za sierpień 2010 roku została wpłacona w dniach 11 października 2010 roku i 15 października 2010 roku, zaliczka za wrzesień 2010 roku została wpłacona w toku prowadzonego postępowania. Zaliczki za miesiące październik, listopad i grudzień 2010 roku nadal nie zostały wpłacone.

Dowód: deklaracja roczna PIT – 4R k. 15-18

karta kontowa k. 12 – 13, 322-326,

karta weryfikacji deklaracji k. 14

lista zaległości k. 328

M. B. ma obecnie ukończone 50 lat. Posiada wykształcenie średnie, jest przedsiębiorcą, prowadzi własną działalność gospodarczą, osiągając z tego tytułu dochód w kwocie od 3.000 do 5.000 złotych miesięcznie. Jest żonaty, ma jedno dorosłe dziecko. W ramach wspólności majątkowej małżeńskiej jest właścicielem domu o wartości około 600.000 złotych. Był dotychczas jednokrotnie karany sędownie, wyrokiem Sądu Rejonowego (...)w S. z dnia 6 listopada 2013 roku w sprawie o sygn. akt (...) za czyny kwalifikowane z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, wymierzono mu karę łączną grzywny w rozmiarze 70 stawek dziennych po 80 złotych każda.

Dowody: wyjaśnienia oskarżonego k. 484

karta karna k. 476,

W toku postępowania oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i skorzystał z prawa do odmowy składania wyjaśnień, zarówno na etapie postępowania przygotowawczego, jak i na rozprawie głównej.

Oceniając zgromadzony w aktach sprawy materiał dowodowy sąd doszedł do przekonania, że nie sposób kwestionować wiarygodności zeznań świadków. Zeznania ich bowiem korespondują ze sobą wzajemnie, a także ze zgromadzonymi w sprawie dowodami z dokumentów. W szczególności nie ma podstaw, aby kwestionować opisywany przez świadków zakres przedmiotowy i czasowy prowadzenia przez oskarżonego spraw (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G.. Świadkowie nie mieli powodów, aby pomawiać oskarżonego, ich zeznania są obiektywne i rzeczowe.

Brak jest podstaw także do zgromadzonych w toku postępowania dokumentów, zarówno ich rzetelność, jak i zawarte w nich treści, nie były przez strony kwestionowane.

Zdaniem sądu sprawstwo oskarżonego zostało obiektywnie wykazane na podstawie dokumentacji w postaci deklaracji PIT- 4 za rok 2010, jak również w oparciu o przedstawione przez (...) Urząd Skarbowy w S. upomnienia oraz listy zaległości wraz z odsetkami, a także w oparciu o zeznania świadków, które pozwoliły na ustalenie, że to oskarżony, pierwotnie jako członek zarządu (w okresie od 15 grudnia 2006 r. do 21 października 2010 r.), a następnie jako prokurent (w okresie od 21 października 2010 r.) (...) Spółki z o. o. z siedzibą w G., faktycznie zajmował się prowadzeniem spraw gospodarczych, w szczególności finansowych ww. spółki. Jak wynika z analizy akt sprawy M. S. (1) nie zajmowała się prowadzeniem spraw spółki, bowiem żaden ze świadków nie wskazał na aktywny udział tej osoby w prowadzeniu działalności. Zdaniem sądu, mając na uwadze uzyskane informacje, z których wynika, że M. S. (1) nie posiada w kraju zameldowania ani też stałego miejsca pobytu, a nadto mając na uwadze sporządzone notatki urzędowe z rozpytania osób znajdujących się w jednym ze znanych adresów zamieszkania M. S. (1), można stwierdzić, że prawdopodobnie jest ona osobą prowadzącą nieustabilizowany tryb życia, a jej właściwości osobiste nie pozwalają na prowadzenie z rozeznaniem działalności gospodarczej, co z kolei może prowadzić do wniosku, że pełnienie przez nią obowiązków prezesa zarządu (...) Sp. z o.o. miało charakter fasadowy, fikcyjny. Nie może zatem budzić wątpliwości,

że to M. B. był osobą zobowiązaną do uiszczania należności publicznoprawnych związanych z działalnością spółki, w tym także do terminowej wpłaty pobranych od pracowników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych. Z informacji uzyskanych od organu finansowego wynika, że na chwilę upływu ustawowego terminu do wykonania obowiązków podatkowych M. B., nie wykonał ciążącego na nim obowiązku. Nadto ustalono, że częściowo obowiązki podatkowe nie zostały w dalszym ciągu zrealizowane.

Czyn zarzucany oskarżonemu stanowi przestępstwo skarbowe kwalifikowane z art. 77 § 2 kks dokonane nadto w warunkach opisanych w art. 6 § 2 kks i 9 § 3 kks.

Zgodnie z brzmieniem art. 77 kks, karze podlega płatnik, bądź osoba działająca w jego imieniu (art. 9 § 3 kks), który uprzednio pobranego podatku nie wpłaca w terminie na rzecz właściwego organu. "Pobranie" przez płatnika od podatnika kwot zobowiązania podatkowego nie musi przy tym polegać na fizycznym przejęciu od podatnika określonej kwoty stanowiącej część jego wynagrodzenia brutto, gdyż pracodawca, jako płatnik zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, nie dokonuje wypłaty pracownikowi kwoty brutto, a następnie nie odbiera mu kwoty stanowiącej zaliczkę na podatek dochodowy od osób fizycznych. Przez "pobranie kwot zobowiązania podatkowego" należy rozumieć czynność techniczną polegającą na potrąceniu, czyli wypłaceniu pracownikowi wynagrodzenia po odliczeniu uprzednio obliczonej zaliczki (tzw. wynagrodzenie netto) – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 1997 r., III KKN 204/97, niepubl., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 1999 r., III KKN 434/97, Lex nr 38938, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV KKN 427/98, Lex nr 56067. Wykładnia przeciwna prowadziłaby wbrew intencjom ustawodawcy do unikania odpowiedzialności przez osoby uchylające się od obowiązków płatnika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 sierpnia 2002 r., w sprawie IV KKN 426/98, Lex nr 55193).

Bez znaczenia dla kwestii odpowiedzialności karnej płatnika jest przy tym ustalenie, czy w chwili popełnienia czynu posiadał on środki finansowe na odprowadzenie pobranego podatku dochodowego, na bieżącą produkcję, wypłatę wynagrodzenia dla pracowników czy też spłatę zobowiązań wobec kontrahentów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., w sprawie IV KKN 427/98, opublikowany w zbiorze Lex pod nr 56067). Argumentem za przyjęciem takiego poglądu jest fakt, że pobrany podatek nie stanowi mienia, którym płatnik może swobodnie dysponować, płatnikowi nie wolno finansować z kwot należnych Skarbowi Państwa od podatnika swojej bieżącej działalności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2001 r., w sprawie V KKN 394/98, opublikowane w zbiorze Lex pod nr 52017), a rolą płatnika jest jedynie przekazanie organowi podatkowemu cudzych pieniędzy niejako „w imieniu podatnika”. Reasumując, stwierdzić należy, że brak środków finansowych nie zwalnia płatnika od obowiązku obliczenia, pobrania i odprowadzenia zaliczki na podatek dochodowy. Nadto zaznaczyć należy, że prawo przewiduje instrumenty pomagające przy tymczasowej utracie płynności finansowej. Na wniosek zainteresowanego, złożony z odpowiednim wyprzedzeniem, możliwe jest odroczenie płatności i rozłożenie jej na raty, gdy ważny interes podatnika za tym przemawia (art. 48 ustawy – Ordynacja podatkowa z 1997 roku). Problemy materialne podmiotu nie mogą stanowić kontratypu dla przestępstw skarbowych.

Nie sposób także podzielić stanowiska obrońcy oskarżonego, co do wykładni treści art. 77 § 2 kks, iż do znamion tego czynu należy niewpłacenie podatku w ogóle, nie zaś, jak wynika to wprost z treści art. 77 § 1 kks niewpłacenie go w terminie, a tym samym oskarżonemu można by ewentualnie przypisać odpowiedzialność za wykroczenie, z uwagi na wysokość niewpłaconego podatku, a z uwagi na przedawnienie karalności tego wykroczenia, postępowanie winno ulec umorzeniu. Stwierdzić bowiem należy, że znamiona czynu opisane zostały w treści art. 77 § 1 kks, zaś opis czynu zawarty w art. 77 § 2 kks nie formułuje na nowo, czy też w sposób odmienny znamion sprawczych, a jedynie stanowi typ uprzywilejowany z uwagi na wartość niewpłaconego podatku, co znajduje odzwierciedlenie w zagrożeniu ustawowym. Na marginesie można jedynie wskazać, że dokonana przez obrońcę oskarżonego nieuprawniona wykładnia przepisów, byłaby całkowicie nieracjonalna, bowiem prowadziłaby do surowszego karania płatników lub inkasentów, którzy nie wpłacili w terminie pobranego podatku niż przewidziane dla płatników lub inkasentów, którzy całkowicie zaniechali obowiązkowi wpłaty pobranego podatku.

Nadto działanie oskarżonego polegało na wielokrotnym realizowaniu znamion czynu zabronionego poprzez nieodprowadzenie pobranej zaliczki na podatek dochodowy na konto urzędu skarbowego, w odstępach miesięcznych

i przy wykorzystaniu takiej samej sposobności - to jest w sytuacji, gdy obliczane i wypłacane były wynagrodzenia za pracę, o czym mowa w art. 6 § 2 kks. Dlatego też należy uznać, że oskarżony, będąc na bieżąco zorientowany w sytuacji ekonomicznej spółki, świadomie zaniechał wpłat w terminie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych na rachunek odpowiedniego urzędu skarbowego. Zarzuty obrońcy oskarżonego odnośnie braku możliwości zastosowania w niniejszej sprawie art. 6 § 2 kks są całkowicie nieuzasadnione.

Opierając się, zatem na tak skonstruowanym stanie faktycznym sąd przyjął, iż oskarżony M. B. będąc zobowiązany jako członek zarządu (w okresie od 15 grudnia 2006 r. do 21 października 2010 r.), a następnie jako prokurent (w okresie od 21 października 2010 r.) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w G., faktycznie zajmując się prowadzeniem spraw gospodarczych, w szczególności finansowych ww. Spółki, pełniąc obowiązki płatnika podatku dochodowego od osób fizycznych, działając w S. w okresie od 26 lutego 2010 roku do 26 stycznia 2011 roku, w krótkich odstępach czasu, z wykorzystaniem takiej samej sposobności, nie wpłacał na rachunek (...) Urzędu Skarbowego w S. zaliczek na ww. podatek w łącznej kwocie 24.245 zł, pobranych od należności wypłaconych osobom fizycznym z tytułu wynagrodzeń ze stosunku pracy za miesiące od stycznia do czerwca oraz od sierpnia do grudnia 2010 roku w terminach do dnia 20 miesiąca następującego po miesiącu, w którym pobrano zaliczkę, naruszając tym samym obowiązek określony w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 roku o podatku dochodowym od osób fizycznych, czym wypełnił znamiona przestępstwa skarbowego z art. 77 § 2 kks w zw. z art. 6 § 2 kks i art. 9 § 3 kks.

W przedmiotowej sprawie nie ujawniły się żadne okoliczności, które wyłączałyby bezprawność działania oskarżonego lub jego winę. Działanie oskarżonego należało nadto uznać za umyślne, bowiem w świetle przywołanych powyżej okoliczności nie ulega wątpliwości, iż swoją świadomością M. B. objął wszystkie elementy czynu z art. 77 § 2 kks.

Stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego sąd ocenił jako wyższy niż znikomy. Przy ocenie tej należało kierować się wysokością nieuiszczonych w terminie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych, które wyniosły 24.245 złotych, a więc obiektywnie nie były niskie oraz miał na uwadze okoliczność, iż czyn oskarżonego godził w prawidłowe funkcjonowanie systemu podatkowego. Sąd wziął również pod uwagę rodzaj ciążących na oskarżonym obowiązków podatkowych stwierdzając, że były to obowiązki o charakterze podstawowym zarówno dla każdego podatnika, jak i dla płatnika.

Rozstrzygając o wymiarze kary sąd miał na względzie okoliczności popełnienia czynu, sposób działania oskarżonego, ale także to, że zaliczki, choć z opóźnieniem w znacznym stopniu zostały uregulowane. Nadto sąd miał na uwadze okoliczności osobiste oskarżonego. Na jego korzyść należało, przede wszystkim poczytać jego dojrzały wiek i ustabilizowaną sytuację życiową.

Mając na uwadze powyższe sąd uznał, iż należy oskarżonemu wymierzyć karę grzywny w wymiarze 80 stawek dziennych. Zdaniem sądu kara tak ukształtowana uwzględnia okoliczności popełnienia czynu, w tym okoliczności dotyczące sytuacji finansowej spółki. Nadto tak ukształtowana kara, winna być wystarczająca dla spełnienia zadań w zakresie prewencji indywidualnej oraz ogólnej, odstraszać skutecznie oskarżonego oraz inne osoby od popełniania przestępstw tego rodzaju i uświadamiając ich nieopłacalność. Jednocześnie swą dolegliwością kara w tej postaci nie przekroczy stopnia winy. Bacząc na aktualną sytuację finansową oskarżonego sąd ustalił wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100 złotych, przy wartości minimalnej stawki w kwocie 40 złotych. Stwierdzić należy, że oskarżony posiada stosunkowo znaczne dochody, dysponuje także majątkiem, a zatem tak ukształtowany wymiar stawki dziennej nie może być uznany za rażąco surowy. Zdaniem sądu tak ukształtowana kara jest karą sprawiedliwą, uwzględniającą okoliczności popełnienia przestępstwa i postawę oskarżonego.

W ostatnim punkcie wyroku sąd na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 kks zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa całość kosztów sądowych, w tym opłatę w wysokości 800 złotych. Zdaniem sądu sytuacja majątkowa oskarżonego pozwala oskarżonemu na poniesienie kosztów sądowych.